

§ 71 klart har forment sin Mening og Hensigt om Dommernes Uafhængighed saaledes, at den baade fastslaar Dommernes Uafsættelighed uden ved Dom og udtømmende angiver visse Undtagelser derfra, *saa er dette bindende Grundlov*, og saa er det uforeneligt hermed ved simpel Lov at give en ny Undtagelsesregel, blot fordi man mener, at denne ikke strider mod Grundlovens egentlige Mening og Hensigt. Hvor langt ud i Vilkaarlighed man her-ved kan komme ved saaledes ved simpel Lov at ville forbedre Grundloven, er det lige anførte islandske Lovforslag et oplysende Eksempel paa. Thi som anført ansaa den islandske Justitsminister her det for vel foreneligt med den islandske Forfatningslovs med vor Grundlovs § 71 ganske stemmende Regel, at Højesteretsdommerne skulde gaa af med almindelig Pension ved det fyldte 60de Aar. Og hvis man kan tillade sig at se helt bort fra Ordene i Grundlovens § 71 og kun gaa efter, hvad man mener er Hensigten med dem, saa maa man i Virkeligheden indrømme, at det islandske Lovforslag ikke blot lige saa godt, *men endog bedre* end det foreliggende danske fyldestgør Grundlovens formodede Hensigt: Dommernes Uafhængighed af Regeringen. Thi naar alle Dommere ubetinget skal gaa af, før de har fyldt 65 Aar, bortfalder jo enhver Fare for Misbrug af Regeringens Ret til at afskedige Dommere over 65 Aar uden Tab af Indtægter.

Men at det skulde være grundlovsmæssigt at se ganske bort fra Grundlovens Ord og kun holde sig til, hvad man selv mener er Grundlovens Hensigt, kan dog neppe kaldes nogen sund eller rigtig Grundlovsfortolkning. Og skulde en saadan mod almindelige Fortolkningsregler stridende Grundlovsfortolkning blive anerkendt, saa vilde den nu foreslaaede Aldersgrænse ved 70 Aars Alder senere frit ved en ny simpel Lov kunne yderligere nedsættes, og der har jo allerede hævet sig Røster for, at denne Grænse ved 70 Aar egentlig er for lav*). Saa vilde den senere frit kunne nedsættes, f. Eks. til 65 eller 60 Aar, og det saa meget mere, som en Grænse ved 65 eller 60 Aar jo, som paa vist, endog kan siges bedre end en paa 70 Aar at sikre mod enhver Fare for Vilkaarlighed fra Regeringens Side. Er først Grundlovens Værn brudt, er med andre Ord Banen fri.

Lige saa lidt kan jeg tillægge de af min ærede Kollega Professor *Poul Andersen* i Ugeskrift for Retsvæsen 1930 B. S. 181 fig. og S. 228 fig. fremførte Betragtninger nogen virkelig Betydning. Naar han saaledes S. 183 henviser til, at man i Frankrig og Sverige har indført en Aldersgrænse for Dommere ved almindelig Lov, og synes at mene, at saa maa dette ogsaa kunne gøres i Danmark, saa er en saadan Slutning ikke tilladelig. Skal en Sammenligning med fremmed Ret virke vej- og ikke vildledende, maa man først gøre sig det klart, om Retsstillingen i de fremmede Lande er den samme eller en lignende som i Danmark, i dette Tilfælde altsaa, om der i Frankrig og Sverige gælder samme eller lignende Grundlovsbestemmelser som i Danmark.

Men dette er jo netop ikke Tilfældet. I Frankrig findes der overhovedet slet ingen Bestemmelser i de nugældende Forfatningslove af 1875 om Dommernes Stilling. Disses Stilling er her alene bestemt ved almindelig Lov, og det er da en ren Selvfølge, at der her altid ved en ny almindelig Lov kan træffes nye Bestemmelser herom. Det Argument maa altsaa helt udgaa. Og hvad Sverige angaar, da bestemmer den svenske Regeringsform kun i § 36, at Dommere ligesom næsten alle andre fast ansatte Tjenestemænd ikke kan afsættes uden efter Undersøgelse og Dom, men den indeholder ikke saaledes som vor Grundlovs § 71 en særlig Regel angaaende Dommerne, der baade angiver Hovedregelen, at de ikke kan afsættes uden ved Dom, og *udtømmende* angiver Undtagelserne derfra, og som derunder udtrykkelig hjemler en særlig Ret for Kongen til at afskedige Dommere over 65 Aar, men uden Tab af Indtægter. Den danske og den svenske Grundlovs Regler er derfor saa forskellige, at det klarligt er utilstedeligt ved Fortolkningen af den danske Grundlovs Regel at slutte noget fra den svenske Grundlovs helt anderledes formede Regel. Og naar Professor Andersen sammesteds ligeledes henviser til, at man ogsaa i Norge, Finland og Tyskland har en Aldersgrænse for Dommere ved almindelig Lov, saa oplyser han selv og maa han altsaa selv indrømme, at skønt der heller ikke i disse Lande findes nogen Grundlovsregel af samme Art og Indhold som vor Grundlovs § 71, saa dristede man sig

*) Jfr. Ordføreren i Folketinget, Hr. Hans Rasmussen, der, Folketingstidende 1932—33, Sp. 2544, udtalte, „at jeg for mit eget Vedkommende kunde have ønsket, at der havde været Tale om en noget lavere Aldersgrænse end den, der i Lovforslaget er nævnt. Men jeg ser meget vel, at jo mere man fjerner sig fra denne Grænse, ja, ved overhovedet at tjerne sig fra den, vil man i hvert Fald i Øjeblikket bidrage til, at der bliver større Chancer for at rejse Strid om Formaalet og om, hvorvidt Grundloven paa nogen Maade kunde siges at være gaaet for nær“.